

Stortingsseminar 3. mars 2022: Innspill til kvalitetsreform i barnevernet

Fagforbundet takker for muligheten til å gi våre innspill til Regjeringens kvalitetsreform.

Barnevern er en særlig kompleks tjeneste som griper inn i det mest private, og som mange mener mye om. Barnevernet er også en arbeidsplass, og det er de ansatte i tjenesten som skal realisere kvalitetsreformen når den er klar.

Fagforbundet er opptatt av å fremme verdien av tverrfaglighet i barnevernet. Vi organiserer barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere, samt andre relevante høyskolegrupper. Vi har også fagarbeidere, samt medlemmer som ikke har formalisert sin kompetanse. I Hurdalsplattformen står det at kompetanseheving er et ledd i kvalitetsreformen. Nå som det er innført kompetansekrav for ansatte i det kommunale barnevernet og barnevernsinstitusjoner, mener Fagforbundet at Regjeringen må sørge for tilstrekkelige muligheter for etter- og videreutdanning for de som jobber i tjenesten i dag, slik at de kan oppfylle kravene som nå stilles. Herunder studieplasser, stipendordninger, og midler til vikarer ved fravær i forbindelse med utdanning.

Kvalitetsreformen bør også ta tak i de ansattes arbeidssituasjon. Våre medlemmer melder om høy turnover, høyt sykefravær og stor arbeidsbelastning. I tillegg viste Fagforbundets undersøkelse i 2019 at 30 prosent av ansatte i barnevernet har vært utsatt for vold de siste to årene, 46 prosent har fått minst to trusler. Fagforbundet ønsker en veiledende bemanningsnorm som regulerer arbeidsbelastning, og et systematisk arbeid for å bedre de ansattes arbeidsmiljø slik at barnevernet kan være en helsefremmende arbeidsplass.

I dag er det et stort innslag av kommersielle bedrifter som driver barnevernstjenester for det offentlige, både i institusjonsbarnevernet, på fosterhjemsområdet og i de kommunale barnevernstjenestene. Dette utfordrer hensynet til barn og familiers rettsikkerhet, kravene til offentlig myndighetsutøvelse, offentlig kontroll med bruk av ressurser, tjenestenes kvalitet, arbeidsvilkår for ansatte og mulighet for gode samarbeid på tvers.

Dagens konkurranseutsetting og markedsretting av barnevernet påvirker hele tjenesten, også den delen det offentlige driver selv og det ideelle barnevernet. Derfor er det helt riktig og nødvendig når regjeringen i Hurdalsplattformen legger opp til en politikk som vil bort fra kommersialisering og markeds konkurranse. Dette er en omstillingsprosess som vil koste penger. Økonomisk satsing må skje samtidig som det utarbeides en tydelig og systematisk plan for hvordan utfasingen av kommersielle aktører skal skje. Fagforbundet mener dette bør være en del av kvalitetsreformen.

Økt kvalitet i tjenesten må også gjelde hjelpetiltakene i barnevernet. Fosterforeldre er et av barnevernets viktigste, og mest brukte tiltak. Dersom Regjeringen ønsker at barnevernet skal rekruttere gode fosterhjem for fremtiden, der barna blir prioritert med tanke på deres rettigheter og muligheter, må en samtidig se på fosterforeldres situasjon.

Fagforbundet organiserer også fosterforeldre, og har derfor lenge vært opptatt av deres sak. Fosterforeldre utfører et komplisert og vanskelig arbeid for å sikre at fosterbarn kan bli trygge voksne. Våre medlemmer opplever at de ikke har gode nok vilkår for å gjøre denne jobben på best mulig måte. De melder om behov for et tydeligere mandat, sterkere rettigheter og økonomisk trygghet. Vi er derfor veldig glade for at regjeringen i Hurdalsplattformen ønsker å innføre en egen

fosterhjemslov for å sikre fosterfamilienes rettigheter. Fagforbundet bidrar gjerne i arbeidet med denne for å ivareta våre medlemmers interesser.

Vi vil også påpeke at det skjer mye på barnevernsfeltet allerede som har innvirkning på kvalitet i tjenesten, og som bør ses i sammenheng med kvalitetsreformen. Særlig gjelder dette barnevernsreformen som trådte i kraft ved årsskiftet, og som gir kommunene mer ansvar og økte utgifter på barnevernsområdet. Denne må fullfinansieres. Reformen skal styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats i hele oppvekstsektoren. Her spiller for eksempel barnehage, skole, sfo og fritidsklubber viktige roller. Våre medlemmer i oppvekstsektoren melder som svært varierende grad av kunnskap om og involvering i arbeidet med barnevernsreformen. Det er avgjørende at disse kobles på i større grad.

Til slutt vil vi fremheve nødvendigheten av økt tillit til de ansattes faglige vurderinger, og et styrket trepartssamarbeid som metode for tjenesteutvikling. Sammen med brukermedvirkning, kan disse bidra til å implementere kvalitetsreformen på en god måte.

Vi ser frem til videre samarbeid.